

Ministerie van Binnenlandse Zaken

aanvullende status-circulaire

Datum : 1 juli 1997
Aan : de korpsbeheerders
i.a.a.
- de korpschefs van de regionale politiekorpsen
- de korpschef van het KLPD
- de directeur Rijksrecherche
- de leden van het CGOP, d.t.v. secretariaat CAOP

Afkomstig van : Directie Politie
Ons kenmerk : BiZa EA97/U2142
Justitie 631210/579/GBJ

Bijlage(n) : één
Doelstelling : bekendmaken van beleid
Juridische :
grondslag : n.v.t.
Relatie met :
andere circulaire(s) : EA96/U2613 en 576471/596/GBJ (23 september 1996)
Ingangsdatum : 1 juli 1997
Geldig tot : 1 april 2001

Inlichtingen : mr. drs C.R. van Strijen

Circulaire

Samenvatting: in deze circulaire wordt aangegeven dat de korpsbeheerders binnen vier met name genoemde groepen ambtenaren van politie bij uitzondering medewerkers die als b-ambtenaar zijn aangesteld, als a-ambtenaar kunnen aanstellen ook als niet geheel is voldaan aan de eindtermen van een basis-opleiding.

Indien indeling als b-ambtenaar gewenst blijft, wordt aangegeven hoe de eventuele wijziging van de opsporingsbevoegdheid en/of de bewapening kan worden bereikt.

Voor medewerkers "parket" wordt de overgangstermijn, genoemd in de circulaire van 23 september 1996, verlengd tot 1 april 2001.

Geachte mevrouw, meneer,

Inleiding

In de zogeheten status-circulaire van september 1996 is onder meer ingegaan op overgangsrechtelijke problemen met betrekking tot de wijze waarop (kort aangeduid) de parketpolitie past in het onderscheid dat in artikel 3, eerste lid, van de Politiewet 1993

wordt gemaakt tussen twee categorieën ambtenaren van politie, te weten ambtenaren, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak (aan te duiden als a-ambtenaren) en ambtenaren, aangesteld voor de uitvoering van de technische, administratieve en andere taken ten diepste van de politie (b-ambtenaren). De indeling van functies in een van beide categorieën behoort tot uw competentie, voorzover de regelgeving hierin niet bindend is. Dat wij bij circulaire nu aandacht vragen voor deze kwestie, vloeit voort uit het feit dat onze aandacht is gevraagd voor het gegeven dat er naast de parketpolitie nog een viertal groepen ambtenaren van politie blijkt te zijn waar het onderscheid in een b-ambtenaren nadere aandacht verdient. Met deze circulaire verwachten wij onduidelijkheden te hebben weggenomen en eventuele problemen te hebben opgelost.

Bijzondere groepen

De groepen die nader beschouwd zouden moeten worden, zijn de technisch controleurs verkeer, de technisch rechercheurs, de velddienstassistenten en de medewerkers van de bureaus financiële ondersteuning; per regio kunnen de functieaanduidingen overigens wellicht verschillen.

De desbetreffende medewerkers zijn nu aangesteld als b- ambtenaar. Of zij beschikken over opsporingsbevoegdheid en over een vuurwapen is afhankelijk van de vraag of u als korpsbeheerder daartoe een aanvraag heeft ingediend en van de wijze waarop vervolgens op uw verzoek is beslist.

Indien u het bij nadere beschouwing wenselijk acht de desbetreffende functionarissen op grond van de hun opgedragen werkzaamheden dan wel hun feitelijke inzet als a-ambtenaren aan te stellen, moet aandacht besteed worden aan bekwaamheid, geschiktheid en opleiding van de betrokken medewerker.

Hoofdregeel a-ambtenaren

Uitgangspunt voor de a-ambtenaren is dat zij breed kunnen worden ingezet. Met het oog daarop volgen alle adspiranten een basisopleiding, waarvan de eindtermen vastliggen. Voor ambtenaren van politie die reeds in dienst zijn en die u wilt laten doorstromen, kan op uw verzoek door het LSOP een "pakketvergelijking" worden gemaakt, waarbij op individueel niveau

**Toetsingskader
bewapening van buitengewoon opsporingsambtenaren, werkzaam als ambtenaar van
politie, genoemd in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Politiewet 1993**

De bewapening van buitengewoon opsporingsambtenaren, werkzaam als ambtenaar van politie, aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten diepste van de politie (hierna ook aangeduid als: politie-boa's), is op grond van de bewapeningsregeling politie gebonden aan de toestemming van beide politieministers.

Kader

Het beleid dient in overeenstemming te zijn met het beleid inzake toekenning van bewapening aan de buitengewoon opsporingsambtenaren buiten de politie; die toekenning komt toe aan de Minister van Justitie op grond van de Wet wapens en munitie.

Aan de beoordeling van verzoeken tot bewapening van de politie-boa's door beide politieministers gaat de toekenning van opsporings- en geweldsbevoegdheid door of namens de Minister van Justitie vooraf. .

In termen van het beleid inzake geweldsbeheersing wordt de politieboa beschouwd als een overheidsfunctionaris met een bijzondere/specialistische taak. Onder specifieke omstandigheden kan het met het oog op die taak nodig zijn opsporingsbevoegdheid, geweldsbevoegdheid en geweldsmiddelen te verlenen. Dit is anders bij de ambtenaar van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak. Deze beschikt op grond van zijn generale taak (artikel 2 Politiewet 1993) standaard over geweldsbevoegdheid en geweldsmiddelen, met dien verstande dat de aard van zijn taak bepalend is voor de soort van geweldsmiddelen: een surveillant van politie beschikt over ander middelen dan een ME'er.

Formele vereisten

De opsporingsbevoegdheid voor alle boa's is op grond van het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar gerelateerd aan het zogeheten 'noodzaak'-criterium. De bevoegdheid dient onder meer 'noodzakelijk te zijn voor' de uitoefening van de functie van de betreffende persoon (of dienst).

De geweldsbevoegdheid is gerelateerd aan de opsporings- bevoegdheid. Criteria voor het toekennen van de gewelds- bevoegdheid zijn gelegen in de noodzaak tot het zelf aanhouden van personen, de afweging of een beroep op de politie mogelijk is en de vraag of de bevoegdheid in verhouding staat tot de toegekende opsporingsbevoegdheid. De (politie-)boa mag de geweldsbevoegdheid alleen uitoefenen in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. Indien de geweldsbevoegdheid niet wordt verleend, heeft de boa geen andere mogelijkheden dan iedere burger.

Toekenning geweldsmiddelen

In de Leidraad buitengewoon opsporingsambtenaar van het Ministerie van Justitie (48606/595/RRI d.d. 3 maart 1995) is informatie verstrekt over de invoering van de boa: relevante regelgeving, een aantal uitwerkingen daarvan en de beleidsuitgangspunten. In de circulaire van de Minister van Justitie d.d. 4 december 1995 (kenmerk 527888/NE) zijn richtlijnen neergelegd met betrekking tot de toe te kennen bevoegdheden voor boa's. Het vigerende beleid voor de boa's die werkzaam zijn binnen de politie loopt parallel.

Meer concreet worden de navolgende toetsingscriteria gehanteerd:
t.a.v. wapenstok, handboeien

- het toekennen van de bevoegdheid om dit gewelddmiddel te gebruiken wordt afhankelijk gesteld van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of bedreiging met geweld wordt geconfronteerd;
t.a.v. het vuurwapen
- voor toekenning geldt dat er een redelijke verwachting moet bestaan dat de boa bij de vervulling van zijn functie met onmiddellijk vuurwapengebruik of de onmiddellijke dreiging daarmee wordt geconfronteerd,
- het moet niet mogelijk zijn een beroep te doen op de reguliere politie,
- het moet niet mogelijk zijn om op een andere, minder ingrijpende, wijze in de beveiliging van betrokkene(n) te voorzien,
- de bekwaamheidseis, die dezelfde is als die van de reguliere politie.

Aan bovenstaande criteria zullen individuele aanvragen voor bewapening en uitrusting van politie-boa's steeds opnieuw getoetst moeten worden. Hierbij is van belang te bezien met het oog op welke taak de betrokken functionaris opsporings- en geweldsbevoegdheid is verleend. Hierbij is niet de individuele taakinfilling maatgevend, maar de taak die op basis van de functieomschrijving door of namens de korpsbeheerder aan betrokkene is gegeven.

Elementen die bij de beoordeling een rol kunnen spelen zijn:

- de aard van de strafbare feiten waartoe men opsporingsbevoegd is. Rechtvaardigt strafvorderlijke continuïteit in de afhandeling van het strafbare feit zonder meer en/of ook buiten heterdaad een inbreuk op lichamelijke integriteit van personen, b.v. bij forensische accountancy, sociale recherche;
- richt het accent van de werkzaamheden zich op de persoon of op een zaak, b.v. bij technisch recherche;
- is directe bedreiging van de lichamelijke integriteit van de boa inherent aan de aard van diens werkzaamheden. Is confrontatie met personen hoofdzaak of bijzaak, b.v. controleurs, bewakingspersoneel.

Opgemerkt wordt dat de mogelijke confrontatie met noodweersituatie geen zelfstandig toetsingscriterium behoort te zijn voor het toekennen van een gewelddmiddel (m.n. het pistool). Dergelijke omstandigheden hebben op zich geen onderscheidend karakter ten opzichte van de dreiging die voor iedere burger geldt en die om diezelfde reden evenmin bewapend wordt.

...wordt gezien in hoeverre de opleiding en ervaring van de betrokken ambtenaar achterblijven bij het niveau van de eindtermen.

Dit resulteert in een inventarisatie van de modules die betrokkene nog zou moeten volgen om op het niveau te komen van de eindtermen van de relevante basisopleiding. Door tussenkomst van het LSOP kunnen bij ons (individuele) vrijstellingen worden gevraagd voor die onderdelen van de opleiding waarvoor de desbetreffende medewerkers reeds "op niveau" zijn. Op die wijze kan enerzijds worden bereikt dat de betrokkenen niet de gehele opleiding hoeven te volgen, terwijl anderzijds geen afbreuk wordt gedaan aan het beginsel dat breed inzetbare medewerkers breed dienen te zijn opgeleid.

Uitzondering

Binnen de eerdergenoemde groepen kunnen medewerkers werkzaam zijn van wie de taken en bevoegdheden niet of nauwelijks verschillen ten opzichte van hun taken en bevoegdheden voor de reorganisatie. In die situatie en indien de hun opgedragen werkzaamheden dan wel hun feitelijke inzet daartoe aanleiding geven, geven wij u in overweging deze medewerkers als a-ambtenaar aan te stellen, ook als zij niet op alle onderdelen volledig aan de eindtermen voldoen.

Als zij naar tevredenheid functioneren en de functie inhoudelijk ongewijzigd is gebleven, kan de aanstelling zonder meer worden doorgevoerd.

Is geen sprake van een ongewijzigde situatie, dan dient eerst een pakketvergelijking zoals hiervoor genoemd plaats te vinden, opdat duidelijk wordt of er feitelijk een opleidingsstekort bestaat tussen het kennen en kunnen van de betrokken medewerker en de noodzakelijke eisen die gesteld worden vanuit de (beoogde of huidige) specifieke functie. Een adequate functiebeschrijving is hierbij van groot belang. Is er -al dan niet na een beperkte bijscholing - geen sprake (meer) van een tekort, dan kan betrokkene worden aangesteld als ambtenaar. Een diploma wordt vanzelfsprekend niet uitgereikt, omdat niet is voldaan aan *al l e* eindtermen.

Deze uitzondering dient in beginsel slechts te worden gehanteerd voor oudere ambtenaren van politie die op basis van hun huidige opleiding en ervaring voldoende geequipeerd zijn voor hun functie en die - naar verwachting - niet meer van functie zullen veranderen. Voor hen is het niet opportuun dat zij op alle onderdelen aan de eindtermen van de basisopleiding voldoen, en het is in die situatie dus niet zinvol hun op te dragen de betreffende onderdelen van de opleiding te volgen. Zouden zij bij nader inzien toch voor een brede(re) functie of taakuitoefening in aanmerking willen komen, dan is alsnog een bijscholing tot het niveau van de eindtermen van een basisopleiding noodzakelijk.

Om deze bijzondere situatie niet voor onbepaalde tijd te laten gelden, kunnen tot 1 april 2001

medewerkers uit de eerder genoemde groepen worden aangesteld vanuit de uitzonderingssituatie (d.w.z. dat voor die datum de aanstelling moet plaatsvinden; de aanstelling zelf kan vanzelfsprekend een langere periode beslaan). De gekozen datum biedt voldoende ruimte om eerst zoveel mogelijk een bijscholingstraject te kiezen, zonder dat dit ten koste gaat van de bedrijfsvoering doordat allen die hiervoor in aanmerking komen, tegelijkertijd bijgeschoold moeten worden. Anderzijds wordt beoogd te voorkomen dat te snel wordt gekozen voor aanstelling van a-ambtenaren vanuit de uitzonderingssituatie. Het zal immers duidelijk zijn dat bijscholing de voorkeur verdient met het oog op een flexibele inzet en de behoefte aan zo goed mogelijk geschoold personeel.

Na 1 april 2001 kan uiteraard nog steeds doorstroming van b-ambtenaren naar de a-categorie plaatsvinden, maar dan valt men zonder uitzondering onder de hoofdregel.

Wij verzoeken u binnen een jaar na ontvangst van deze circulaire ons te laten weten op welke wijze en in welke mate door u gebruik is (dan wel nog zal worden) gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheid.

Medewerkers "parket"

Ter aanvulling op de circulaire van 23 september 1996 delen we mee dat voor de medewerkers die belast zijn met de parkettaken en die voor 23 september 1996 voor die taken zijn aangesteld, op gelijke wijze als in de vorige paragraaf beschreven een uitzondering kan worden toegepast. Voor de gelijkvormigheid geldt ook voor deze groep de datum 1 april 2001 in plaats van de in de september-circulaire genoemde datum (1 april 2000).

Dat betekent dat voor de desbetreffende medewerkers kan worden bepaald dat zij op onderdelen niet aan de eindtermen behoeven te voldoen; uiteraard is een dergelijke beslissing slechts mogelijk als ook voor hen, eventueel na een pakketvergelijking, is vastgesteld of er sprake is van een feitelijk opleidingsstekort. Het kan hierbij gaan om medewerkers die op 1 april 1994 reeds in hun functie benoemd waren of om medewerkers die tussen 1 april 1994 en 23 september 1996 zijn aangesteld, hetzij als a- ambtenaar (maar - nog - niet opgeleid tot het niveau van de voor hun functieniveau relevante eindtermen, vanwege de verwarring daaromtrent), hetzij als b-ambtenaar (en het noodzakelijk dan wel wenselijk is dat zij als a-ambtenaren worden aangesteld). Tot 1 april 2001 kan dus zo nodig worden bepaald dat voor bedoelde medewerkers de hoofdregel (volledige bijscholing) niet van toepassing is; wordt een dergelijke beslissing genomen, dan geldt deze voor de gehele duur dat betrokkene in die functie blijft.

Wij verzoeken u binnen een jaar na ontvangst van deze circulaire ons te laten weten op welke wijze en in welke mate door u gebruik is (dan wel nog zal worden) gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheid met betrekking tot de medewerkers "parket".

B-ambtenaren

Indien u tot het oordeel komt dat b-ambtenaren een groot deel van de brede politietaak vervullen, is de status van a-ambtenaar naar onze stellige opvatting te prefereren boven het aanvragen van volledige opsporingsbevoegdheid en (volledige) bewapening voor een b-ambtenaar. Acht u niettemin handhaving van de b- status aangewezen, en wilt u betrokkenen uitrusten met meer bewapening dan waarover zij nu mogen beschikken, dan kunt u bij ons een gemotiveerd verzoek indienen op grond van artikel 3 van de bewapeningsregeling politie.

Dit geldt dus ook voor de b-ambtenaar van wie u verwacht dat deze weliswaar op termijn als a-ambtenaar zal worden aangesteld, maar van wie u nu reeds op basis van de brede taakstelling de bewapening wilt aanpassen (dus voordat de "pakketvergelijking", het bijscholingstraject en de gewijzigde aanstelling is afgerond). Het betreft hier naar verwachting met name de technisch controleurs verkeer die reeds voor de reorganisatie als zodanig werkzaam waren, in die hoedanigheid bevoegd waren over een vuurwapen te beschikken, maar die bevoegdheid bij hun aanstelling als buitengewoon opsporingsambtenaar niet kregen toegekend.

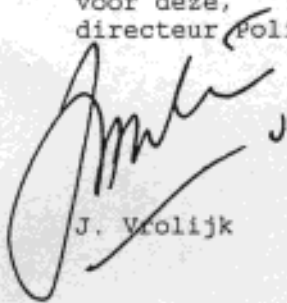
Een efficiënte en snelle afhandeling is verzekerd indien het verzoek wordt gebaseerd op de bestaande criteria met betrekking tot het verlenen van toestemming voor bewapening. Daartoe kan het nuttig zijn kennis te nemen van de beleidslijn die momenteel wordt toegepast bij de beoordeling van aanvragen voor bewapening; deze ontvangt u derhalve ter kennisneming, met de kanttekening dat de politievakorganisaties hierover nog willen spreken. Indien dat aanleiding geeft tot bijstellingen, ontvangt u daarover zo spoedig mogelijk bericht. Zodra u de toestemming ontvangt de desbetreffende medewerkers te bewapenen en zij voldoen aan de eisen die daaromtrent gelden, kunt u hen (opnieuw) uitrusten met het dienstpistool en/of de korte wapenstok.

Voor een eventuele aanpassing van de opsporingsbevoegdheid geldt een overeenkomstig advies. U kunt daartoe een verzoek indienen bij de procureur-generaal.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
voor deze,
directeur Politie,

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Vrolijk', written over the typed name.

J. Vrolijk

DE MINISTER VAN JUSTITIE,
voor deze,
het hoofd van de directie
Strafrechtelijke handhaving

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Rook', written over the typed name.

A. Rook